RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 27 november 1989

betreffende de informatie van de bevolking over de bij stralingsgevaar toepasselijke maatregelen ter bescherming van de gezondheid en over de alsdan te volgen gedragslijn

(89/618/Euratom)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, inzonderheid op artikel 31,

Gezien het voorstel van de Commissie, ingediend na advies van de door het Wetenschappelijk en Technisch Comité aangewezen groep personen,

Gezien het advies van het Europese Parlement (1),

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité (2),

Overwegende dat de Gemeenschap krachtens het in artikel 2, onder b), van het Verdrag bepaalde, uniforme veiligheidsnormen moet vaststellen voor de gezondheidsbescherming van de bevolking en de werknemers;

Overwegende dat de Raad op 2 februari 1959 richtlijnen heeft vastgesteld ter vaststelling van de basisnormen voor de bescherming der bevolking en der werkers tegen de aan ioniserende straling verbonden gevaren (3), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 80/836/Euratom (4) en Richtlijn 84/467/Euratom (5);

Overwegende dat krachtens artikel 24 van Richtlijn 80/836/Euratom iedere Lid-Staat ervoor moet zorgen dat aan straling blootgestelde werkers voldoende informatie op het gebied van stralingsbescherming ontvangen;

Overwegende dat krachtens artikel 45, lid 4, van bovenbedoelde richtlijn iedere Lid-Staat, voor het geval zich een ongeval zou voordoen, moet voorzien in interventiebureaus, alsmede in de door de bevoegde autoriteiten te treffen maatregelen, en in een hulporganisatie, personeel en materieel ter bescherming en instandhouding van de gezondheid van de bevolking;

Overwegende dat de informatie van de bevolking op communautair niveau dient te worden aangevuld met nieuwe gegevens ten opzichte van de gebieden die reeds worden bestreken door artikel 6, lid 2, van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad van 27 juni 1985 betreffende de milieu-effectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten (6) en door artikel 8, lid 1, van Richtlijn 82/501/EEG van de Raad van 24 juni 1982 inzake de risico's van zware ongevallen bij bepaalde industriële activiteiten (7), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/610/EEG (8);

Overwegende dat alle Lid-Staten het Verdrag van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA) inzake vroegtijdige kennisgeving van een kernongeval hebben ondertekend;

Overwegende dat krachtens Beschikking 87/600/Euratom van de Raad van 14 december 1987 inzake communautaire regelingen voor snelle uitwisseling van informatie in geval van stralingsgevaar (9) iedere Lid-Staat die besluit noodmaatregelen ter bescherming van de bevolking te nemen, hetzij omdat abnormaal hoge niveaus van radioactiviteit in het milieu zijn vastgesteld, hetzij in verband met een ongeval waarbij een belangrijke hoeveelheid radioactieve stoffen vrijkomt of kan vrijkomen, aan de Commissie en aan de Lid-Staten die zijn of kunnen worden getroffen kennis moet geven van de reeds genomen of overwogen beschermende maatregelen alsmede van de reeds genomen of overwogen maatregelen ter voorlichting van de bevolking;

Overwegende dat enkele Lid-Staten al bilaterale overeenkomsten hebben gesloten voor informatie, coördinatie en wederzijdse bijstand in geval van een kernongeval;

Overwegende dat bovendien bevorderd dient te worden dat bij een ongeval in een kerninstallatie van een Lid-Staat, de betrokken bevolking een passende gedragslijn volgt, die aan de doeltreffendheid van de genomen of overwogen noodmaatregelen kan bijdragen;

Overwegende dat derhalve de bevolkingsgroepen die door het stralingsgevaar getroffen kunnen worden op passende wijze vooraf en permanent moeten worden geïnformeerd over de maatregelen die voor de bescherming van hun gezondheid zijn voorzien alsmede over de gedragslijn die zij bij stralingsgevaar moeten volgen; dat in dit verband op het niveau van de Gemeenschap bepaalde gemeenschappelijke beginselen en specifieke bepalingen over de informatie van deze bevolkingsgroepen dienen te worden vastgesteld;

Overwegende dat eveneens gemeenschappelijke beginselen en specifieke bepalingen dienen te worden vastgesteld over de informatie van de feitelijk door een daadwerkelijk geval van stralingsgevaar getroffen bevolking;

(1) PB nr. C 158 van 26. 6. 1989, blz. 403.
(2) PB nr. C 337 van 31. 12. 1988, blz. 67.
(3) PB nr. 11 van 20. 2. 1959, blz. 221/59.
(4) PB nr. L 246 van 17. 9. 1980, blz. 1.
(5) PB nr. L 265 van 5. 10. 1984, blz. 4.
(6) PB nr. L 175 van 5. 7. 1985, blz. 40.
(7) PB nr. L 230 van 5. 8. 1982, blz. 1.
(8) PB nr. L 336 van 7. 12. 1988, blz. 14.
(9) PB nr. L 371 van 30. 12. 1987, blz. 76.

Overwegende dat in de verspreide informatie ook rekening moet worden gehouden met de situatie van de bevolking in grensgebieden;

Overwegende dat daarenboven dient te worden gestreefd naar een versterking van de reeds geldende nationale maatregelen en praktijken inzake de informatie van de bevolking bij stralingsgevaar,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

TITEL I

Doelstellingen en definities

Artikel 1

Met deze richtlijn wordt beoogd op het niveau van de Gemeenschap gemeenschappelijke doelstellingen te bepalen betreffende de maatregelen en procedures ter informatie van de bevolking die tot doel hebben de operationele bescherming van de volksgezondheid bij stralingsgevaar te verbeteren.

Artikel 2

In deze richtlijn wordt verstaan onder stralingsgevaar elke situatie:

1. die het gevolg is van
   a) een ongeval dat zich op het grondgebied van een Lid-Staat heeft voorgedaan in installaties of bij werkzaamheden bedoeld in punt 2 en waarbij een belangrijke hoeveelheid radioactieve stoffen vrijkomt of kan vrijkomen,
      of
   b) detectie, op of buiten zijn grondgebied, van abnormale niveaus van radioactiviteit die waarschijnlijk schadelijk zijn voor de volksgezondheid in die Lid-Staat,
      of
   c) andere dan de onder a) genoemde ongevallen die zich hebben voorgedaan in installaties of bij werkzaamheden bedoeld in punt 2 en waarbij een belangrijke hoeveelheid radioactieve stoffen vrijkomt of kan vrijkomen,
      of
   d) andere ongevallen waarbij een belangrijke hoeveelheid radioactieve stoffen vrijkomt of kan vrijkomen;
2. die te wijten is aan de in punt 1, onder a) en c), vermelde installaties en werkzaamheden, welke zijn:
   a) iedere kernreactor, ongeacht de plaats waar deze is gelegen;
   b) iedere andere installatie voor de splijtstofcyclus;
   c) iedere installatie voor de behandeling van radioactief afval;
   d) vervoer en opslag van splijtstoffen of radioactief afval;
   e) vervaardiging, gebruik, opslag, verwijdering en vervoer van radio-isotopen voor agrarische, industriële en medische doeleinden, of voor daarmee verband houdende wetenschappelijke doeleinden en onderzoekdoeleinden,
      en
   f) het gebruik van radio-isotopen voor de opwekking van energie in ruimteobjecten.

Artikel 3

In deze richtlijn worden de termen „het vrijkomen van een belangrijke hoeveelheid radioactieve stoffen" en „abnormale niveaus van radioactiviteit die waarschijnlijk schadelijk zijn voor de volksgezondheid" geacht te slaan op situaties die de overschrijding met zich kunnen brengen van de limietdoses die in de richtlijnen tot vaststelling van communautaire basisnormen betreffende stralingsbescherming voor de personen van het publiek zijn bepaald (1).

Artikel 4

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

a) bevolking die kan worden getroffen in geval van stralingsgevaar:
   elke bevolkingsgroep waarvoor de Lid-Staten actieplannen voor het geval van stralingsgevaar hebben opgesteld;
b) feitelijk getroffen bevolking in geval van stralingsgevaar:
   elke bevolkingsgroep waarvoor, zodra zich stralingsgevaar voordoet, specifieke beschermingsmaatregelen worden getroffen.

TITEL II

Informatie vooraf

Artikel 5

1. De Lid-Staten zien erop toe dat de bevolking die kan worden getroffen in geval van stralingsgevaar, wordt geïnformeerd over de maatregelen ter bescherming van de gezondheid die op haar van toepassing zullen zijn, alsmede over de te volgen gedragslijn bij stralingsgevaar.

2. De verstrekte informatie heeft ten minste betrekking op de in bijlage I vermelde punten.

3. Deze informatie wordt aan de in lid 1 vermelde bevolking verstrekt zonder dat die daarom hoeft te vragen.

4. De Lid-Staten werken de informatie bij en verstrekken die op gezette tijden en daarnaast wanneer in de beschreven maatregelen significante wijzigingen worden aangebracht. Deze informatie is permanent toegankelijk voor het publiek.

(1) Zie met name artikel 12 van Richtlijn 80/836/Euratom.

TITEL III

Informatie bij stralingsgevaar

Artikel 6

1. De Lid-Staten zien erop toe dat, zodra zich stralingsgevaar voordoet, de feitelijk getroffen bevolking onverwijld wordt ingelicht over de noodsituatie, de te volgen gedragslijn en de maatregelen ter bescherming van de gezondheid die in dat specifieke geval voor haar van toepassing zijn.

2. De informatie heeft betrekking op de punten van bijlage II die voor het specifieke stralingsgevaar relevant zijn.

TITEL IV

Informatie van personen die betrokken kunnen worden bij de organisatie van de hulpverlening bij stralingsgevaar

Artikel 7

1. De Lid-Staten zien erop toe dat personen die niet behoren tot het personeel van de installaties en/of niet deelnemen aan de werkzaamheden omschreven in artikel 2, punt 2, maar die ingeschakeld kunnen worden bij de organisatie van de hulpverlening bij stralingsgevaar, adequate en geregeld bijgewerkte informatie krijgen over de risico's die hun inzet voor hun gezondheid heeft en over de in dergelijke gevallen te nemen voorzorgsmaatregelen ; in deze informatie wordt rekening gehouden met de verschillende gevallen van stralingsgevaar die zich kunnen voordoen.

2. Deze informatie wordt met relevante informatie aangevuld wanneer zich stralingsgevaar voordoet, rekening houdend met de omstandigheden van dat specifieke geval.

TITEL V

Tenuitvoerleggingsprocedures

Artikel 8

De in de artikelen 5, 6 en 7 bedoelde informatie omvat ook de aanduiding van de autoriteiten die met de toepassing van de in deze artikelen bedoelde maatregelen belast zijn.

Artikel 9

De procedures betreffende het doorgeven van de in de artikelen 5, 6 en 7 bedoelde informatie en de natuurlijke en rechtspersonen voor wie de informatie bestemd is, worden in het kader van elke Lid-Staat vastgesteld.

Artikel 10

1. De in artikel 5 bedoelde informatie wordt aan de Commissie meegedeeld, indien zij daarom verzoekt. Dit doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de Lid-Staten om deze informatie aan andere Staten mee te delen.

2. De informatie die door een Lid-Staat krachtens artikel 6 wordt verspreid, wordt meegedeeld aan de Commissie alsmede aan de Lid-Staten die zijn of kunnen worden getroffen.

3. Wat de in artikel 7 bedoelde informatie betreft worden de relevante gegevens betreffende het stralingsgevaar zo spoedig mogelijk en voor zover doenlijk aan de Commissie meegedeeld, indien zij daarom verzoekt.

TITEL VI

Slotbepalingen

Artikel 11

Deze richtlijn doet geen afbreuk aan de bevoegdheid van de Lid-Staten om maatregelen toe te passen of vast te stellen die aanvullende informatie waarborgen naast die welke uit het bepaalde in de onderhavige richtlijn voortvloeit.

Artikel 12

De Lid-Staten treffen de maatregelen die nodig zijn om uiterlijk vierentwintig maanden na vaststelling van deze richtlijn aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie onverwijld in kennis van deze maatregelen en van eventuele latere wijzigingen.

Artikel 13

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 27 november 1989.

Voor de Raad

De Voorzitter

R. DUMAS

BIJLAGE I

Informatie vooraf bedoeld in artikel 5

1. Basiskennis over radioactiviteit en effecten daarvan op mens en milieu.
2. De verschillende in aanmerking genomen gevallen van stralingsgevaar en hun gevolgen voor bevolking en milieu.
3. Voorgeschreven noodmaatregelen om de bevolking bij stralingsgevaar te alarmeren, te beschermen en haar hulp te bieden.
4. Passende informatie over de gedragslijn die de bevolking bij stralingsgevaar zou moeten volgen.

BIJLAGE II

Informatie bij stralingsgevaar bedoeld in artikel 6

1. De bij stralingsgevaar feitelijk getroffen bevolking dient, in het licht van de vooraf in de Lid-Staten opgestelde actieplannen, snel en bij herhaling de volgende informatie te krijgen :
   a) informatie over het zich voordoende geval van stralingsgevaar en, voor zover mogelijk, over de kenmerkende gegevens ervan (zoals oorsprong, omvang, te verwachten verloop) ;
   b) beschermingsinstructies die naar gelang van het geval :
      — met name betrekking kunnen hebben op de volgende aspecten : beperken van het verbruik van bepaalde levensmiddelen die besmet kunnen zijn, eenvoudige hygiëne- en ontsmettingsregels, binnenshuis blijven, distributie en gebruik van beschermende stoffen, maatregelen in geval van evacuatie ;
      — in voorkomend geval vergezeld kunnen gaan van speciale instructies voor bepaalde bevolkingsgroepen ;
   c) adviezen voor samenwerking in het kader van de door de bevoegde autoriteiten geformuleerde instructies of verzoeken.
2. Indien het stralingsgevaar wordt voorafgegaan door een vooralarmfase, dient de bevolking die kan worden getroffen in geval van stralingsgevaar, reeds in deze fase informatie en instructies te krijgen, die de volgende vorm kunnen aannemen :
   — verzoek aan de betrokken bevolking naar de radio of de televisie te luisteren ;
   — voorbereidende instructies voor inrichtingen met bijzondere collectieve taken ;
   — aanbevelingen aan bijzonder betrokken beroepen.
3. Indien daartoe voldoende tijd beschikbaar is, moeten deze informatie en instructies worden aangevuld met een herhaling van de basiskennis over radioactiviteit en de effecten daarvan op mens en milieu.